

НАПРЯМ 16. УДОСКОНАЛЕННЯ КОМПЛЕМЕНТАРНИХ АЛЬТЕРНАТИВНИХ МЕТОДІВ

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-303-6-70>

Горелов О. М.,

*доктор біологічних наук, старший науковий співробітник,
провідний науковий співробітник відділу дендрології
Національного ботанічного саду імені М. М. Гришка
Національної академії наук України
м. Київ, Україна*

ЕНЕРГОІНФОРМАЦІЙНИЙ ПІДХІД У ВИЗНАЧЕННІ ЛІКУВАЛЬНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ РОСЛИН

За сучасних умов бурхливого розвитку інформаційних технологій з'явилася можливість інтенсивного обміну знань між віддаленими територіально, історично, культурно та за світоглядними аспектами цивілізаціями Заходу та Сходу. Різноманітні системи у рамках цих світоглядів, які мають як кардинальні відмінності, так і дотичні точки зору в окремих положеннях, за їх синтезу можуть стати потужним стимулом пізнання у самих різноманітних напрямках. Серед значних онтологічних відмінностей слід зазначити різні підходи до самих основ буття. Якщо для західної парадигми притаманне уявлення, що в основі буття лежить субстанція, речовина, матерія, то східна парадигма ґрунтується на енергетичній основі. Згідно останньої, всі явища, процеси, об'єкти первинно розглядаються як певний стан енергії, а матерія є ущільненою її формою.

Багато в чому такий погляд збігається з новим комплексним світоглядним напрямом, який розглядає явища у природі та суспільстві з позицій енергоінформаційного обміну та отримав назву «еніологія» [5]. На сьогодні еніологія знаходиться на етапі формування концептуальних засад, визначення загальних напрямів, теоретичного обґрунтування та практичного опрацювання методологічних і методичних основ, що дозволяє визначити її як «екстраординарну науку» [3]. Незважаючи на це, такий напрям поки що не є загально визнаним у науковій спільноті та навіть багато ким трактується як псевдонауковий. На нашу думку, таке ставлення є хибним, оскільки еніологія зможе суттєво доповнити наше уявлення про оточуючий світ.

Слід зазначити, що енергоінформаційний підхід має багато спільного зі східним світоглядом, зокрема у традиційних оздоровчих системах, де стан здоров'я людини багато в чому визначається її «енергетикою». Різноманітні оздоровчі східні системи, які ґрунтуються саме на енергетичних аспектах, привертають увагу не тільки своєю екзотичністю, а і високою результативністю особливо у профілактиці захворювань, відновленні здоров'я та збереженні активного довголіття. Вони довели свою ефективність, використовуються тривалий час і набувають все більшого поширення як альтернатива використання фармакологічних (особливо штучно синтезованих) засобів.

Найбільш широкого поширення набули системи Цигун (Китай), Рейкі (Японія) та тантрична (Індія), менш відомими є тибетська, гімалайська Бонпо, цалаги (система чирокі, Північна Америка), майя та інків (Південна та Центральна Америка). Згідно цих систем, стан здоров'я визначається збалансованістю та інтенсивністю енергообміну між окремими органами та системами людини та людини з довкіллям. Така взаємодія відбувається через енергетичні центри (чакри), дихання та біоактивні точки. Кожна чакра забезпечує енергообмін органів, систем та частин тіла, локалізованих у місцях знаходження відповідної чакри, через специфічні енергетичні канали (меридіани, наді). Така універсальна енергія отримала назву Ци (Китай), Кхі (Японія), Прана (Індія). Для забезпечення нормальної життєдіяльності людини енергообмін повинен відбуватися у широкому діапазоні вібрацій. Кожна чакра працює у певному частотному діапазоні, що інтерпретується її відповідним кольором. Більш детально з методичними аспектами визначення частотних та інших параметрів випромінювань можна ознайомитися у нашій роботі [2].

Одним з найцікавіших, на наш погляд, але майже недослідженим західною наукою, залишається оздоровчий аспект енергоінформаційної взаємодії між людиною та рослиною. Терапевтичний ефект проявляється внаслідок корекції деяких параметрів біополя людини за рахунок польової взаємодії в системі «людина-рослина». В основному такі практики дозволяють зняти гострі хворобливі стани, знизити прояв хронічних захворювань, використовуються для профілактики та підтримання фізичного і психічного здоров'я, тобто мають широкий терапевтичний вплив.

Знаючи частотні параметри чакр, можна підібрати рослини з вібрацією того ж діапазону. Виходячи з принципу резонансу, це дозволяє проводити корекцію функціонального стану відповідних органів і систем людини при енергоінформаційній взаємодії з відповідною рослиною. Так, частоти вібрації куприкової (Муладхара) та крижової (Свадхістана) чакр відповідають вібраціям

«низькочастотних» рослин (калина, вільха, ялина, осика, черемха), чакрам сонячного сплетіння (Маніпура) та серцевої (Анахата) рослини з середньчастотними вібраціями (липа, береза, в'яз, акація біла, тополя біла), горловій (Вішудха) середньо-високочастотні (клени, ясен), лобній (Аджна) і тім'яній (Сахасрара) чакрам рослини з «високочастотними» вібраціями (ялівець, дуб, гінкго).

Характер терапевтичного впливу рослини також визначається інтенсивністю та поляризацією її випромінювання. За нестачі енергії при накопиченій або хронічній втомі, відновленню після хвороби та стресу, підтримці життєвих сил або недостатній функціональній активності тих або інших органів і систем, слід контактувати з рослинами, які мають сильне правополяризоване випромінювання. За умов підвищеної температури, при запальних процесах, надмірній фізичній або психічній активності слід взаємодіяти з рослинами з лівополяризованим випромінюванням. Стабілізуючий та енергетично балансуєчий ефект проявляється при контакті з рослинами, поле яких має середню інтенсивність та праву поляризацію. Перебування у змішаному лісі або парку можна розглядати як свого роду тонізуючий енергетичний масаж, який сприяє відновленню та підтримці здоров'я.

Важливо відмітити, що такий «енергетичний» вплив рослин корелює з фармакологічними властивостями, визнаними офіційною фітотерапією. Так, препарати з гінкго дволопатевого, випромінювання якого характеризується високою частотою та правою поляризацією, що відповідає лобній чакрі, покращують циркуляцію крові головного мозку; аналогічний та загально тонізуючий вплив справляють препарати з дуба. Препарати з липи та глоду, які мають правополяризоване поле з вібраціями серцевої чакри (яка також впливає і на локалізовані у середній частині груднини легені), мають седативну дію, покращують роботу серця, легенів та бронхів. Фармакологічні властивості верби, поле якої характеризується правою поляризацією та помірною частотою, визначають її застосування у лікуванні хвороб органів травлення, печінки та селезінки. Низькочастотні лівополяризовані калина та осика застосовуються для зняття запальних процесів і особливо ефективні при лікуванні органів нижньої частини живота (локалізація куприкової та крижової чакр). Препарати з рослин роду кизильник мають широкий спектр фармакологічних властивостей в залежності від їх частотних характеристик [1, 4]. Отже, навряд чи такі збіги є випадковими. На нашу думку, визначення польових характеристик рослин може знайти застосування для скринінгу їх фармакологічних властивостей.

Таким чином, синтез західної субстанціальної та східної енергетичної парадигм може стати важливим напрямом у розвитку

сучасного уявлення про оточуючий світ. Зокрема, у цьому сенсі вагомим значення набуває еніологічний підхід, який сьогодні перебуває на етапі формування як холичний світогляд. Одним з практичних напрямів його реалізації вже сьогодні може стати терапевтичний аспект енергоінформаційної взаємодії між людиною та рослиною. Знання частотних параметрів випромінювання рослин може бути застосовано у прогнозуванні їх фармакологічних властивостей, покращення та відновлення фізичного та психічного здоров'я шляхом корекції поля людини при контакті з відповідними рослинами.

Список використаних джерел:

1. Гревцова Г. Т., Горелов О. М., Гаркава К. Г., Михайлова І. С. Використання біолокаційного методу у визначенні частотних характеристик та прогнозування фармакологічних властивостей рослин роду *Cotoneaster Medik.* *International research and practice conference "Modern methodologies, Innovations, and operational experience in the field of biological sciences"* December 27–28, 2017. Lublin, Republic of Poland. P. 26–29.
2. Горелов А. М., Миколайко В. П., Красноштан І. В. Введение в эниодендрологию : монография. Киев : ФЛП Ямчевский А. В., 2020. 138 с.
3. Кун Т. Структура научных революций. М. : «АСТ», 2003. 605 с.
4. Лікарські рослини: Енциклопедичний довідник / відп. ред. А. М. Гродзінський. Київ : Голов. ред. УРЕ. 1989. 544 с.
5. Ханцеверов Ф. Х. Эниология. Т. 1. Москва, 1996. 282 с.